

‘Messias’ i Holmens Kirke: Halleluja-korets glædesrus var holdt tilpas i ave

Der findes ingen rigtig måde at gøre Messias på. Mogens Dahl har længe gjort det overbevisende på sin måde i sine tilbagevendende julekoncerter. Igen i år var det med et engelsk eliteorkester og dirigentens kammerkor, og blandt solisterne satte sopranen Julia Doyle et særlig markant præg på opførelserne

Det var en *Messias* på højt professionelt niveau. Der var udsøgt korsang og fine solister. Der var et af verdens førende orkestre af sin art og en dirigent i fuld kontrol over begivenhederne. Og det er ham, Mogens Dahl, man kan takke for denne årelange tradition i Holmens Kirke med at indbyde til en international Händelfest med musikalske ressourcer, som få kan matche herhjemme.

Det er egentlig en meget udansk måde at tillade sig at føre sig frem på. At give sit kor sit eget navn, at banke en koncertinstitution op på Islands Brygge og give den sit eget navn. Man skal måske være født i Nordjylland, nærmere bestemt Thisted, for at være frisk nok til at blæse på den specifikke jantelov østover, og Mogens Dahl har med den indstilling haft en utrolig fremgang med sine mange projekter, heriblandt *Messias*.

For at give indtryk af sammenrendet af kompetente kræfter i årets opførelse kunne jeg begynde med koncertmesteren i Oplysningstidens Orkester fra London, som spiller på historiske instrumenter. Rumænsk-israelske Kati Debretzeni hører til en af spidserne på barokviolin. Foruden dette orkester er hun koncertmester for De Engelske Barokorkester under John Eliot Gardiner, og sammen har de netop udgivet alle Bachs violinkoncerter med hende som solist. Engelske Robert Varyne er en af tidens fremmeste udøvere af naturtrompetspillet, et instrument uden ventiler fra Händels tid, og det demonstrerede han, så englens sang. Ligeledes engelske Julia Doyle var hoppet ind på afbud som sopransolist; hun var blevet presseomtalt som en lysende, intelligent barokspecialist, og det var ikke lutter løgn, som man sikkert siger på Mogens Dahls hjemegn. Han opererer med en stor bruttogruppe af korsangere, herfra var valgt 16 fra Norden og Storbritannien, og det var imponerende, hvor suverænt de løftede i flok, især i de to sidste dele af oratoriet.

Toast and water

Messias komplet er en udmattende affære på en kirkebænk; det kan det også være, selv når man udelader otte numre som hos Mogens Dahl, men i kraft af hans overvejende kvikke tempi og den hurtige omstilling fra nummer til nummer følte man sig først mæt til allersidst. Der findes ingen rigtig måde at opføre *Messias* på, det kan være tung på romantisk manér, og det kan være let på historisk informeret basis, det som en engelsk ven af mig betegnede som en *toast and water diet*. Men det er denne sidste tilgang, der i dag er fremherskende, og her står Mogens Dahl i allerhøjeste grad også.

Alligevel var det interessant, at de fire solister placerede sig i netop de to lejre. Julia Doyle og den tyske kontratenor Benno Schachtner ud fra baroktidens praksis, og den polske tenor Krystian Adam og den canadiske bas Gordon Bintner med en mere traditionelt orienteret ekspressivitet. For mig lå de bedste øjeblikke med de to herrer et stykke henne i oratoriet. Adam levede sig forbilledligt ind i korsfæstelsestemaet i anden del, og særligt arien ‘The

Trumpet shall sound' gjorde kolossalt stort indtryk med Bintner, opflammet af Varynes delikat virtuose trompetspil med improvisationer og læbetriller.

Händel har tildelt altsolisten en ganske dominerende plads. Nu er det så spørgsmålet, om en kontratenor – i forhold til en kvindelig alt – er i stand til realisere især partiets dybere passager tilfredsstillende nok. Jeg hører til skeptikerne, og det blev der ikke ændret ved. Men Schachtner gjorde det godt i den centrale arie 'He was despised', med let stemmeføring i den bedrøvede begyndelse og et indlevende engagement i den ophidsede mellemdels beskrivelse af piskeslagene, skændslerne og spyttene, der tilfaldt Jesus.

Det var ganske rørende at observere violinisternes smilende ansigter, da Julia Doyle gav sig i kast med pragtarien 'Rejoice greatly'. For de vidste jo, at det ville blive en særligt henførende duel mellem sopranens koleraturer og deres enstemmige jubelkaskader, med en røst der aldrig lød presset eller i nød, silkeblødt klingende og så alligevel med gnistrende pletskud i højden. En lignende fordeling sker senere i den introspektive 'I know that my redeemer liveth', og også her fik Doyle kirkerummet til at svæve.

Klart og magtfuldt

Mogens Dahl Kammerkor gjorde det bedre og bedre, som aftenen forløb. Der kunne være hurtige satser – måske også for hurtige – hvor stemmerne havde svært ved at følge med orkestret, men fra anden del var koncentrationen i top. Den vældige passionstriptykon med tre kor en suite efter den omtalte alt-arie formede Mogens Dahl mesterligt, så tekstindhold og struktur i de forskelligartede satser stod klart og smagfuldt. Halleluja-koret kom heldigvis ikke med det massive pres, man ofte udsættes for. Tværtimod var glædesrusen holdt tilpas i ave, og det endte nedblændet i stedet for med et brag. Men Mogens Dahl sørgede dog for en storslået slutning på det hele, da det fortræffelige orkester og koret gav los i de sidste takter af Amen-koret, hvor kirkens orgel bidrog med en overraskende forstærkning.

Händel: Messias. Internationale solister, Mogens Dahl Kammerkor og Orchestra of The Age of Enlightenment under Mogens Dahl. Holmens Kirke 7. december.